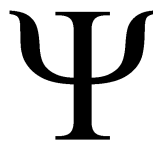

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Výročná správa za rok 2009

Bratislava, február 2010

OBSAH

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHLAD ORGANIZÁCIE	4
3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE	6
4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	11
5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE	12
6. PERSONÁLNE OTÁZKY	17
7. CIELE A PREHLAD ICH PLNENIA	19
8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2009	19
9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	20

1. IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie: Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie

Adresa: Trnavská cesta 112, 821 02 Bratislava

Rezort: Ministerstvo školstva SR

Telefón/fax: 02/ 4342 0973

e-mail: vudpap@vudpap.sk

web. stránka: www.vudpap.sk

Riaditeľ: PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.

Riaditeľská rada: Mgr. Alena Kopányiová, PhD. – *vedecký tajomník*

PhDr. Eva Farkašová, CSc.

PhDr. Štefan Matula, PhD.

PhDr. Magdaléna Špotáková, CSc.

PhDr. Katarína Zborťeková

Ing. Mária Nemčeková – *vedúca THÚ*

Blanka Miháliková – *personalistka*

Forma hospodárenia: príspevková organizácia

Elokované pracoviská:

Detské centrum VÚDPaP, Cyprichova 42, 831 05 Bratislava

Metodicko-výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie,

Západná 2, 821 01 Bratislava

Hlavné činnosti:

Komplexné skúmanie psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii

Psychologické služby orgánom štátnej správy

Starostlivosť o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Koordinácia činnosti systému poradenských zariadení v rezorte školstva

Organizovanie seminárov, kurzov, výcvikov a školení

Expertízna a posudzovateľská činnosť

Poradenské služby

2. POSLANIE A STREDNODOBÝ VÝHĽAD ORGANIZÁCIE

Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie (VÚDPaP) je jediným vedecko-výskumným pracoviskom v Slovenskej republike zaoberajúcim sa problematikou psychického vývinu detí a mládeže. Pôsobí od roku 1964, v rokoch 1968-92 mal vo vtedajšom Československu federálnu pôsobnosť. V minulom zriadení mohli podobné organizácie vznikáť okrem akadémie vied iba ako rezortné výskumné ústavy. Pretože ústavy SAV boli prednostne zamerané na tzv. základný výskum a v oblasti psychického vývinu dieťaťa v procese výchovy a vzdelávania vyvstala potreba výskum zamerať aj aplikačne (na pomoc pri optimalizácii vývinu detí tak väčšinovej populácie, ako aj rôznych minoritných skupín, najmä detí s postihnutím), vznikol ústav ako rezortné vedecko-výskumné pracovisko MŠ SR. Konštituovanie ústavu bolo podmienené aj skutočnosťou, že primárnym poslaním ústavov SAV je získavať vedecké poznatky a predkladať ich odbornej verejnosti, zatiaľ čo poslaním rezortných vedecko-výskumných ústavov je takéto poznatky nielen zhromažďovať, ale ich aj pretvárať do podoby využiteľnej priamo v pôsobnosti príslušného rezortu. Prednosťou rezortných ústavov je skrátenie cyklu výskum – vývoj – výroba – využitie a tiež aktuálnosť riešených problémov určená spoločenskou objednávkou. Odberateľom a užívateľom produktov VÚDPaP je predovšetkým MŠ SR, ďalej školy a školské zariadenia v jeho pôsobnosti. Pochopiteľne, ústav poskytuje výsledky svojej práce aj iným rezortom (najmä zdravotníctvu, rezortu práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj vnútra a spravodlivosti). Okrem orgánov decíznej sféry využívajú výsledky práce ústavu pedagogickí a poradenskí pracovníci, odborníci a dobrovoľníci zaoberajúci sa prácou s deťmi a mládežou v štátnom sektore, verejnoprospešných službách i v mimovládnych organizáciách. Výsledky výskumov dotvárajú poznatkovú základňu psychologickkej vedy, slúžia vedeckej komunite a ostatnej odbornej verejnosti. Sú dôležitým zdrojom informácií pre vysokoškolských študentov psychológie, špeciálnej, liečebnej a sociálnej pedagogiky. Významné sú aj aktivity ústavu zamerané priamo na pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodinám i osvetové aktivity pre laickú verejnosť.

Poslanie ústavu je podrobne definované v jeho štatúte, na tomto mieste uvedieme najdôležitejšie úlohy:

- a. Komplexný výskum psychického vývinu a osobnostného rozvoja detí v norme i patológii, skúmanie podmienok vývinu a možností jeho optimalizácie v rodine, škole i ďalších zariadeniach a inštitúciách, porovnávanie výskumných zistení s údajmi z iných krajín.
- b. Metodické a odborné usmerňovanie a supervízia systému poradenských zariadení v školstve (Centrá pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie) definovaných zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
- c. Experimentálne overovanie modelov starostlivosti o deti so zdravotným znevýhodnením a nadané deti, modelov prevencie pred nežiaducimi sociálno-patologickými javmi, modelov edukácie detí zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómnych detí) a modelov konkrétnych diagnostických, edukačných a terapeutických postupov.
- d. Vydávanie odborného periodika *Psychológia a patopsychológia dieťaťa* a neperiodických odborných publikácií.
- e. Expertízna činnosť pre MŠ SR a ďalšie orgány štátnej správy, vypracúvanie návrhov na zlepšenie starostlivosti o deti a mládež v podmienkach škôl a školských zariadení.

Strednodobý výhľad

V roku 2010 bude pokračovať riešenie jedného projektu schváleného Vedeckou grantovou agentúrou MŠ SR a SAV. Zároveň sa budú plniť inštitucionálne úlohy podľa Plánu hlavných úloh, ktorý bude doplnený o úlohy plynúce z potrieb školského rezortu pri realizácii Programového vyhlásenia vlády SR pre oblasť školstva a z prebiehajúcej školskej reformy definovanej zákonom č. 245/2008 Z.z. Výskumné i nevýskumné úlohy obsahovo nadviažu na doteraz riešené otázky, pričom v centre pozornosti bude stáť problematika detí so zdravotným znevýhodnením, nadaných a talentovaných detí, prevencie sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, násilie s prvkami extrémizmu, záškoláctvo, závislosti), psychologického, výchovného poradenstva a vo všeobecnosti kvality života mladej generácie v kontexte transformácie školstva. Ústav bude i naďalej vydávať odborný časopis **Psychológia a patopsychológia dieťaťa**, ktorý jej jediným psychologickým periodikom vychádzajúcim v slovenskom jazyku. Zvýšená pozornosť sa bude venovať problematike rómskych detí v súlade s požiadavkami EÚ v tejto oblasti (pokračujúca implementácia nástroja diferenciálnej diagnostiky na odlišenie sociálneho a intelektového zaostávania rómskych detí do praxe poradenských zariadení v školstve a vyhodnocovanie jej efektívnosti, gestorovanie projektu integrácie rómskych detí v oblasti vzdelávania a zlepšenia životných podmienok, zvyšovanie ich kognitívnych a najmä sociálnych kompetencií), ďalej problematike zvyšovania kvalifikácie a odbornosti pracovníkov poradenských zariadení v školstve a ich supervízie (jednorazové školiace semináre i dlhodobé sociálno-psychologické výcviky) a tiež problémom kariérového poradenstva mladej generácie so zámerom zvyšovania zamestnanosti mladých ľudí v súlade s ich predpokladmi i požiadavkami trhu práce. Dôležitou agendou ústavu bude plnenie úloh plynúcich z uznesenia vlády SR č. 283/2007 k návrhu koncepcie pedagogicko-psychologického poradenského systému a jeho implementácie do praxe. Podstatná časť odbornej kapacity ústavu bude vynaložená na skúmanie dosahu základných prvkov transformácie výchovno-vzdelávacieho procesu na psychický vývin mladej generácie (informatizácia, kreativizácia).

V zmysle uznesenia vlády SR č. 1370/2002 k návrhu opatrení na zdokonalenie systému kontraktov medzi ústrednými orgánmi štátnej správy a podriadenými organizáciami, uzatvára VÚDPaP v roku 2010 s MŠ SR už po ôsmy raz kontrakt na riešenie úloh, ktorý umožňuje lepšiu kontrolu ich plnenia i kontrolu vynaložených finančných prostriedkov. Vzhľadom na charakter a zameranie činnosti ústavu sú prostriedky získané na základe tohto kontraktu hlavným zdrojom financovania prevádzky VÚDPaP.

S ohľadom na dlhoročné skúsenosti a poznatkový potenciál ústavu v oblasti výskumu psychických a edukačných špecifik mimoriadne nadaných detí je VÚDPaP poverený koordináciou a odbornou gesciou starostlivosti o nadané a talentované deti a mládež v SR.

Ústav bude gestorovať a realizovať relevantné úlohy v zmysle Akčného plánu rezortu školstva k Národnému programu boja proti drogám vrátane medzinárodného prieskumu TAD (zameraného na závislosti na tabaku a alkohole). Prieskum je koordinovaný vládou SR.

Ústav bude gestorovať a realizovať úlohy rezortu školstva plynúce zo Stratégie prevencie kriminality v SR v zmysle uznesenia vlády SR č. 286/2003 k návrhu Stratégie prevencie kriminality v SR.

V rámci prác pre Centrum excelentnosti výskumu kognícií (CEVKOG SAV) budú pokračovať práce na šandardizácii intelligenčného testu I-S-T 2000R.

V databáze MŠ SR je vedený Národný projekt zameraný na zvládanie a elimináciu agresivity detí, ktorý VÚDPaP začne riešiť v septembri 2010 na základe priameho zadania.

3. KONTRAKT ORGANIZÁCIE S ÚSTREDNÝM ORGÁNOM A JEHO PLNENIE

K O N T R A K T

**uzavretý medzi
Ministerstvom školstva SR**

a

**Výskumným ústavom detskej psychológie a patopsychológie
na riešenie vedecko-výskumných úloh v roku 2009**

Kontrakt nie je zmluvou v zmysle právneho úkonu, ale plánovacím a organizačným aktom vymedzujúcim organizačné, obsahové, finančné a iné vzťahy medzi ústredným orgánom štátnej správy a ústredne riadenou organizáciou.

I.

ÚČASTNÍCI KONTRAKTU

Zadávatel'	Ministerstvo školstva Slovenskej republiky ako ústredný orgán štátnej správy podľa zákona NR SR č.575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov
Sídlo	Stromová 1, 813 30 Bratislava
Štatutárny zástupca	Prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc., minister
IČO	164 381
(ďalej len „MŠ SR“)	

a

Riešiteľ	Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie
Sídlo	Trnavská 112, 821 02 Bratislava
Štatutárny zástupca	PhDr. Ľubomír Páleník, CSc., riaditeľ
IČO	681 385
(ďalej len „VÚDPaP“)	

II.

TRVANIE KONTRAKTU

Kontrakt sa uzatvára na obdobie od 1. januára 2009 do 31. decembra 2009.

III. PRÁVA A POVINNOSTI ZÚČASTNENÝCH STRÁN

1. MŠ SR sa zaväzuje:
  - a) zabezpečiť financovanie predmetu činnosti uvedeného v článku IV.,
  - b) v prípade potreby poskytnúť odbornú pomoc, informácie a štatistické údaje, ktorými disponuje MŠ (i ústredne riadené organizácie v jeho pôsobnosti) na riešenie úloh,
  - c) včas informovať riešiteľa o zmenách v zadaní úloh.
2. MŠ SR má právo:
  - d) vykonávať priebežné kontroly plnenia úloh dohodnutých v kontrakte,
  - e) priebežne hodnotiť plnenie úloh.
3. VÚDPaP sa zaväzuje:
  - f) riadne a v požadovanej kvalite a podľa termínov stanovených Plánom hlavných úloh VÚDPaP na rok 2009 odovzdať výstupy riešenia úloh,
  - g) dodržať celoročný rozpočet dohodnutý kontraktom a neprekročiť náklady stanovené na riešenie jednotlivých úloh,
  - h) včas informovať zadávateľa o problémoch, ktoré sa vyskytli v priebehu riešenia úloh.
4. VÚDPaP má právo:
  - i) získať od zadávateľa všetky údaje potrebné na riešenie alebo overenie výsledkov riešenia jednotlivých úloh, ktorými disponuje MŠ SR (i priamo riadené organizácie v jeho pôsobnosti),
  - j) požadovať od zadávateľa, aby na prezentáciu a realizáciu získaných výsledkov vytvoril v rámci možností vyplývajúcich z výšky rozpočtových finančných prostriedkov primerané podmienky.

IV. PREDMET ČINNOSTI

1. Predmet činnosti riešiteľa na dobu trvania kontraktu vychádza z Programového vyhlásenia vlády SR a aktuálnych potrieb školstva plynúcich z prebiehajúcej školskej reformy.
2. Úlohy VÚDPaP sa podľa užívateľa členia do dvoch hlavných kategórií:
  - a) úlohy na priamu objednávku zadávateľa, MŠ SR je kľúčový užívateľ,
  - b) úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa, pričom užívateľom sú právnické i fyzické osoby, a to aj mimo rezortu školstva (úlohy nadrezortného významu a spoločensko-prospešné služby).

3. Členenie úloh	Kapacita v čh	€
a) Úlohy na priamu objednávku zadávateľa		
- úlohy schválené Vedeckou grantovou agentúrou (VEGA)	32 700	223 473
- úlohy zadané Sekciou regionálneho školstva	37 100	253 543
b) Úlohy, resp. služby na základe požiadavky zadávateľa		
- užívateľmi sú právnické osoby (školy, školské zariadenia a ich zamestnanci)	19 500	133 264
- užívateľmi sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi edukačnými potrebami – nadané deti, deti s rôznymi druhmi postihnutia a ich rodiny).	12 700	86 792

4. Účastníci kontraktu sa dohodli na riešení úloh, resp. poskytovaní služieb v čase trvania kontraktu v nasledujúcom rozsahu:

Por.č.	Úloha, resp. služba	Kapacita v čh	€
<i>4.1. Úlohy schválené Vedeckou grantovou agentúrou</i>			
4.1.1.	Sociálna začlenenosť detí s narušenou komunikačnou schopnosťou a možnosti jej ovplyvňovania v procese školskej integrácie	7 400	50 572
4.1.2.	Osobnosť nadaného jedinca	5 500	37 587
4.1.3	Osobnostný, vzdelávací, kariérový a sociálny vývin detí a mládeže a možnosti jeho ovplyvňovania v podmienkach zariadení výchovného poradenstva a prevencie	10 500	71 757
4.1.4	Možnosti zmien sebaocenenia a sebaúcty u intaktných a hendikepovaných detí a adolescentov	9 300	63 557
<i>4.2. Úlohy zadané Sekciou regionálneho školstva</i>			
4.2.1.	Metodické vedenie a koordinácia práce školských zariadení pôsobiacich v oblasti výchovného a psychologického poradenstva a prevencie	13 200	90 209
4.2.2.	Psychologický obraz dieťaťa na Slovensku v podmienkach transformácie školstva	15 400	105 245
4.2.3.	Špecifiká kognitívneho vývinu rómskych detí	3 800	25 969
4.2.4.	Vydávanie časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa	4 700	32 120
<i>4.3. Úlohy na základe požiadavky zadávateľa, ktorých užívateľom sú právnické osoby (školy, školské zariadenia a ich zamestnanci)</i>			
4.3.1.	Vytvorenie a štandardizovanie testu školskej pripravenosti	7 900	53 989
4.3.2.	Prevenia agresivity v školách	4 400	30 070
4.3.3.	Adaptácia a vytvorenie slovenských noriem intelligenčného testu pre deti a adolescentov	5 900	40 321
4.3.4.	Interdisciplinárna konferencia s medzinárodnou účasťou Dieťa v ohrození XVIII.	1 300	8 884
<i>4.4. Úlohy na základe požiadavky zadávateľa, ktorých užívateľom sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi edukačnými potrebami – nadané deti a deti s rôznymi druhmi postihnutia a ich rodiny, poslucháči psychológie, sociálnej práce a pedagogických odborov)</i>			

4.4.1. Detské centrum - starostlivosť o deti so špeciálnymi edukačnými potrebami	7 300	49 888
4.4.2. Zariadenie dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti	5 400	36 904

5. Celkový objem kontraktom dohodnutých prác podľa čl. IV. predstavuje 102 000 človeko-hodín.
6. Podrobný rozpis úloh, činností a poskytovaných služieb (anotácie, zodpovední riešitelia, termín ukončenia) za jednotlivé tematické oblasti bude uvedený v Pláne hlavných úloh VÚDPaP na rok 2009.

V.

SPÔSOB A TERMÍN VYHODNOTENIA KONTRAKTU

1. Priebežné hodnotenia plnenia úloh kontraktu sa uskutočnia na zasadnutiach Ústavnej rady VÚDPaP každý štvrťrok najneskôr do 25. dňa nasledujúceho mesiaca po uplynutí príslušného štvrťroka za prítomnosti zástupcov MŠ SR.
2. Plnenie úloh vyplývajúcich z kontraktu zadávateľ vyhodnotí po uplynutí doby trvania kontraktu v apríli nasledujúceho roku.

VI.

PLATOBNÉ PODMIENKY

1. Objem prostriedkov určených na vedecko-výskumnú činnosť sa stanovuje na základe rozpočtu MŠ SR schváleného vládou SR a parlamentom SR.
2. Celková hodnota prác podľa čl. IV je stanovená vo výške 697 072 €.
3. Zadávateľ si vyhradzuje právo znížiť sumu uvedenú v článku VI. v bode 2 až o 10%. Desaťpercentná suma predstavuje rezervu zadávateľa, ktorú môže použiť na pokrytie zníženia sumy rozpočtovanej vládou pre riešiteľa v dôsledku regulačných opatrení.
4. V prípade, ak zníženie sumy uvedenej v čl. VI. v bode 2 bude predstavovať menej ako 5% dohodnutej ceny prác na dobu trvania kontraktu, riešiteľ bude riešiť úlohy bez zmeny plánu. Ak bude zníženie uvedenej sumy vyššie ako 5%, účastnícke strany vypracujú dodatok ku kontraktu pozmeňujúci rozsah predmetu činnosti stanovený v čl. IV. kontraktu.
5. Pri poskytovaní finančných prostriedkov určených realizátorovi kontraktu podľa odseku 2 bude MŠ SR postupovať v súlade s § 8 zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.
6. Vzhľadom na vedecko-výskumný charakter úloh sa podľa dosiaľ zaužívaného spôsobu určuje kalkulácia práce riešiteľa v človeko-hodinách (čh).
7. Cena práce riešiteľa za človeko-hodinu v roku 2009 sa stanovuje na 6,834 €/čh. Kalkulácia ceny človeko-hodiny vychádza z nákladov riešiteľa, ktoré zahŕňajú priamu mzdu na zamestnanca, ostatné priame náklady a režijné náklady ústavu.

VII.
ZVEREJNENIE KONTRAKTU A VEREJNÝ ODPOČET

1. Tento kontrakt uverejnia obidve zúčastnené strany na svojich internetových stránkach do 7 dní od jeho podpisu. Záverečnú správu o plnení kontraktu uverejnia obidve strany na svojich internetových stránkach do 15. mája 2010.
2. Verejný odpočet plnenia úloh kontraktu a zverejnenie finančnej správy sa uskutočnia po vypracovaní a predložení zákonom stanovenej záverečnej správy o hospodárení.

Bratislava, dňa:

Za Ministerstvo školstva SR:

Za VÚDPaP:

.....
Prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc.
minister školstva

.....
PhDr. Ľubomír Páleník, CSc.
riaditeľ VÚDPaP

Plnenie kontraktovaných úloh na rok 2009 sa realizovalo nasledovnými aktivitami: výskumnými, prieskumnými a publikačnými aktivitami (konštrukcia výskumných a psychodiagnostických metodík, ich overenie a štandardizácia, vyhodnotenie nimi získaných údajov, štatistické spracovanie a publikovanie výsledkov v odborných periodikách i na odborných podujatiach), ďalej školiacimi, supervíznymi, expertíznymi, lektorskými, koordinačnými, metodickými a organizačnými aktivitami (vzdelávanie zamestnancov škôl a školských zariadení, tvorba metodických materiálov a štátnych vzdelávacích programov (ISCED 1, ISCED 2 a ISCED 3a pre mimoriadne nadané deti) a tiež aktivitami zameranými na konkrétnu pomoc deťom so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami - postihnuté deti, deti mimoriadne nadané a talentované a ich rodičia (diagnostika a terapia hendikepovaných detí i detí postihnutých a ohrozených sociálnou patológiou – od porúch správania až po závislosti). Uvedené aktivity boli mnohokrát realizované v spolupráci so zahraničnými inštitúciami. Skúmanie kvality života mladej generácie a identifikovanie podmieňujúcich činiteľov sa realizovalo v koordinácii s Univerzitou Jana Evangelisty Purkyně v ČR. Prevencia negatívneho sociálneho správania sa uskutočňuje v spolupráci s Netherlands Institute of Mental Health and Addiction. Medzinárodné prieskumy ESPAD a TAD (zamerané na drogovú závislosť a závislosť od tabaku) boli realizované v spolupráci s Katalánskou vládou v Španielsku (Generalitat de Catalunya, Departament de Salut). Výskum nadaných detí sa realizuje v súčinnosti s Fakultou sociálnych štúdií Masarykovej University (Centrum výzkumu vývoje osobnosti a etnicity) v ČR, s Európskou radou pre vysoké schopnosti (European council for high ability - ECHA) a s Rakúskym centrom pre podporu a výskum nadania (Oesterreichische Zentrum fuer Begabungfoerderung und Begabungsforschung). Koordinácia činnosti poradenských zariadení v školstve využíva poznatky medzinárodnej poradenskej organizácie IRTA (International Round Table and Counselling), Európskou federáciou psychologických spoločností (European Federation of Psychological Associations – EFPA) a Institutu pedagogicko-psychologického paradenství (IPPP Praha). Úprava a štandardizácia inteligenčných testov (IST 2000 R, SON-R) na slovenské pomery sa konala v spolupráci

s nemeckým nakladateľstvom a vydavateľom psychodiagnostických testov HOGREFE a s českým TESTCENTRUM Praha. Aj v plnení ostatných úloh zamestnanci využívali prepojenie ústavu na zahraničné pracoviská – Českomoravská psychologická spoločnosť (Sekce psychologie zdraví), Lehrstuhl für Sportpsychologie der Technische Universität Muenchen, Zauralskij Universitet Jekaterinburg.

Priebežné plnenie kontraktovaných úloh i vynakladanie finančných prostriedkov priznaných na ich plnenie bolo hodnotené v štvrtročných intervaloch za prítomnosti zástupcov MŠ SR (čl. V., bod 1 kontraktu). Záverečné vyhodnotenie kontraktu bude predložené v apríli 2010 (čl. V., bod 2 kontraktu).

Hodnotenie plnenia kontraktovaných úloh

- kontraktované úlohy s termínom ukončenia v roku 2009 boli splnené ostatné úlohy boli riešené v súlade s termínmi uvedenými v Pláne hlavných úloh ústavu na rok 2009
- kvalitu ukončených výskumných úloh posudzuje Vedecká grantová agentúra (v prípade grantových projektov) alebo oponentské konanie (v prípade inštitucionálnych úloh)
- kvalitu nevýskumných úloh určoval stupeň akceptácie zo strany zriaďovateľského rezortu, škôl a školských zariadení ako aj zo strany užívateľskej verejnosti (postihnutých detí a ich rodičov)
- finančné prostriedky poskytnuté zriaďovateľským rezortom boli použité na plnenie jednotlivých úloh v súlade s kontraktom.

4. ČINNOSTI / PRODUKTY ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

V roku 2009 ústav riešil úlohy zakotvené v Pláne hlavných úloh, ktorý bol schválený Operatívnou poradou ministra školstva. V Pláne bolo zaradených 9 výskumných a 7 nevýskumných úloh. Mimo plánu plnili zamestnanci VÚDPaP 5 operatívnych úloh. Činnosti a práce na jednotlivých úlohách Plánu hlavných úloh ako aj výsledky a produkty sú uvedené vo Vyhodnotení plnenia PHÚ na rok 2009, ktoré je súčasťou Výročnej správy.

Kvôli prehľadnosti sú jednotlivé úlohy v nasledujúcich riadkoch združené do štyroch nosných kategórií úloh podľa troch rozhodujúcich kritérií: charakter úlohy, zadávateľ a odberateľ (cieľová skupina). Tieto kategórie zároveň odzrkadľujú jednak základné zameranie ústavu stanovené v jeho štatúte a jednak aktuálnu požiadavku zriaďovateľského rezortu a školskej praxe. Pri každej kategórii sú uvedené výdavky v sumári osobných nákladov, služieb a nákupov i percentuálne vyjadrenie zastúpenia jednotlivých kategórií z celkových výdavkov ústavu. Takéto členenie identifikuje úlohy, ktoré majú priority v štruktúre činnosti ústavu. Uvedené sú tiež náklady pracovného času na riešenie úloh vyjadrené v človeko-hodinách (čh). Pridelené kapitálové prostriedky v hodnote 6 638 € boli vynaložené na nákup strojov i zariadení (výpočtová technika, reprotchnika).

	€	%	tis.čh
1. Úlohy zamerané na základný výskum a rozvoj vlastnej psychologickkej disciplíny schválené Vedeckou grantovou agentúrou (VEGA)	223 473	32,05	32,70
2. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠ SR, ktorých odberateľom sú odbory a oddelenia sekcie	253 543	36,73	37,10
3. Úlohy zadané sekciou regionálneho školstva MŠ SR, ktorých produkty využívajú právnické osoby (školy a školské zariadenia)	133 264	19,12	19,50
4. Úlohy a služby, ktorých užívateľom sú fyzické osoby (deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami)	86 792	12,45	12,70

V priebehu roka bol rozpočet upravený a znížený o čiastku 5 869 € z dôvodu všeobecnej krízy.

5. ROZPOČET ORGANIZÁCIE

Komentár k rozpočtu:

VÚDPaP je organizácia hospodáriaca na báze príspevku, ktorý je najväčším zdrojom jej financovania. Vzhľadom na charakter jeho činnosti - veda a výskum v oblasti psychického vývinu dieťaťa, poskytovanie psychologických služieb v rezorte školstva - sú ostatné príjmy limitované. Celkové výnosy - sú vo výške 768 592 Eur, z toho 691 203 Eur je poskytnutá dotácia zo štátneho rozpočtu. Ostatné výnosy vo výške 77 389 Eur predstavujú príjmy z predaja vlastných služieb (vydávanie časopisu, semináre, psychologické vyšetrenia a pod.), spolupráca na realizácii projektu o drogách a alkohole TAD a ESPAD a medzinárodná spolupráca na projekte PHEPA. Zostatok tvoria výnosy z ostatných transferov a rezervy na nevyčerpanú dovolenku z roku 2008.

Náklady na hlavnú činnosť - predstavujú všetky druhy nákladov, ktoré boli hradené z príspevku na financovanie zo štátneho rozpočtu a zo získaných tržieb a sú vo výške 755 412 Eur.

Spotrebované náklady - pozostávajú zo spotrebovaného materiálu na prevádzku ústavu, energie, pohonných hmôt, odbornej literatúry a časopisov, pomôcok pre prácu s deťmi v Detskom centre.

Služby - pozostávajú z nákladov za prenájom priestorov, za opravy a údržbu výpočtovej a kancelárskej techniky, z telekomunikačných a poštových poplatkov, z nákladov na pracovné cesty, školenia a semináre, tlač ústavného časopisu a pod.

Osobné náklady - pozostávajú z vyplatených miezd a odmien, zákonných odvodov do poisťovní a povinného prídeltu do sociálneho fondu.

Ostatné náklady - zahŕňajú dane, poistenie majetku, odpisy, zákonné rezervy a ostatné finančné náklady.

Výsledok hospodárenia v roku 2009 je vo výške 13 180 Eur.

Číslo kapitoly: 20 – Ministerstvo školstva
 IČO organizácie: 00681385
 Názov organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v tis.Sk) k 31.12.2009

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2008		Skutočnosť 2008		Schválený rozpočet 2009		Skutočnosť 2009					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Výnosy z hlavnej činnosti príspevkovej organizácie celkom	1	698267	694 948	859 862	701 321	700 391	697 072	768 592	691 203				
Z toho													
- tržby za predaj vlastných výrobkov a služieb (601 + 602)		3319		10 944		3319		5 207					
- iné ostatné výnosy (64)				34 600				20 089					
z toho: ostatné výnosy z prev.činn. (64)				34 600				20 089					
- zúčtovanie rezerv a oprav.položiek (65)				22 354				23 016					
z toho zákon.rezervy z prev.činnosti				22 354				23 016					
- výnosy z transferov (68)		694 948	694 948	791 964	701 321	697 072	697 072	720 280	691 203				
Náklady na hlavnú činnosť príspevkovej organizácie		698 267	694 948	859 001	701 321	700 391	697 072	755 412	691 203				
V tom:		38 837	38 837	36 381	34 754	27 374	25 994	26 374	24 694				
- spotrebované nákupy (50)		38 837	38 837	36 381	34 754	27 374	25 994	26 374	24 694				
z toho: spotreba materiálu (501)		26 057	26 057	28 940	27 313	17 097	16 717	17 097	15 417				
z toho: kancelárske potreby		4 083	4 083	4 083	3 319	2 490	2 490	2 490	2 490				
pohonné hmoty		2 025	2 025	2 025	2 025	1 384	1 384	1 384	1 384				

Číslo kapitoly: 20

IČO organizácie: 00681385

Názov organizácie: VÚDPaP Bratislava

Príloha k položke 641 – Bežné transfery na rovnakej vládnej úrovni k podpoložke 641001 (v Eur)

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2008		Skutočnosť 2008		Schválený rozpočet 2009		Skutočnosť 2009					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
drobný hmotný majetok	15	6 639	6 639	6 639	6 174	1 865	1 865	1 865	1 865				
spotreba energie (502)	16	12 780	12 780	7 441	7 441	9 277	9 277	9 277	9 277				
predaný tovar (504)	17												
- služby (51)	18	69 442	66 123	97 574	62 863	65 658	63 719	62 400	62 440				
z toho: opravy a údržba (511)	19	4 614	4 614	5 141	5 045	3 594	3 594	3 594	3 594				
cestovné (512)	20	8 066	8 066	18 458	8 658	3 287	3 287	3 287	3 287				
náklady na reprezentáciu (513)	21			70	66			21	21				
ostatné služby (518)	22	56 762	53 443	73 905	49 094	56 777	55 538	55 538	55 538				
z toho: výkony spojov	23	13 277	13 277	11 385	11 087	11 800	11 800	11 765	11 765				
nájomné	24	27 020	27 020	28 281	28 281	30 824	30 824	30 824	30 824				
drobný nehmotný inv.majetok	25												
- osobné náklady (52)	26	585 906	585 906	669 419	594 667	603 375	603 375	602 906	591 541				
z toho: mzdové (521)	27	421 961	421 961	508 473	434 210	432 928	432 928	437 181	425 817				
z toho: na základe dohôd o prácach vykonáv. mimo prac.pomeru	28	10 124	10 124	94 503	22 472	8 743	8 743	13 393	2 028				
náklady na soc.poistenie (524 + 525)	29	143 929	143 929	141 198	140 709	148 253	148 253	143 307	143 307				

Číslo kapitoly: 20

Názov kapitoly. Ministerstvo školstva

Príloha k položke VUDPaP

Ukazovateľ	R i a d o k	Schválený rozpočet 2008		Skutočnosť 2008		Schválený rozpočet 2009		Skutočnosť 2009					
		Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho	Celkom	z toho
			financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR		financované transferom zo ŠR
a	b	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
sociálne náklady (527 + 528)	30	20 016	20 016	19 748	19 748	22 194	22 194	22 417	22 417				
z toho: príspevok na stravovanie	31	16 431	16 431	14 189	14 189	17 830	17 830	17 830	17 830				
- dane a poplatky (53)	32	830	830	473	473	697	697	643	643				
- ostatné náklady (54)	33	3252	3 252	5 465	5 465	33	33	14 491	14 491				
z toho zostat.hodnota predan. dlhodob. majet.													
- odpisy, rezervy a oprav.av.položky(55)	34			46 590				45 295					
z toho: odpisy nehmotného a hmotného investičného majetku (551)	35			23 574				24 311					
tvorba zákonných rezerv (552)	36			23 016				20 984					
- finančné náklady (56)				3 099	3 099	3 254	3 254	3 263	3 263				
Hospodársky výsledok (r. 1 – r. 10)	37	0	0	861	861	0	0	13 180	0				
Odvody spolu	38												
z toho odvod z činnosti z r. 37)	39												
Odpisy (neuplatnené v nákladoch z dôvodu pozastavenia a odpisovania)	40												

6. PERSONÁLNE OTÁZKY

VÚDPaP sa organizačne člení na 6 úsekov:

Úsek riaditeľa - organizuje celkový chod ústavu. Zabezpečuje komunikáciu smerom dovnútra, styk so zriaďovateľom a s inými vedeckovýskumnými inštitúciami i so školami a školskými zariadeniami.

Úsek výskumu - plní hlavné poslanie ústavu, ktorou je vedeckovýskumná činnosť v oblasti psychického vývinu dieťaťa v norme i patológii. Nadobudnutými vedeckými poznatkami prispieva k tvorbe teórií a koncepcií v psychológii. Zovšeobecnenia získaných výsledkov predkladá vo forme metodických materiálov, expertíz a odporúčaní štátnym orgánom a inštitúciám, v pôsobnosti ktorých je starostlivosť o mladú generáciu.

Informačno-edičné stredisko - realizuje informačné služby pre oblasť detskej psychológie, patopsychológie a sociálnej patológie. V odbornej knižnici poskytuje výpožičné služby interným i externým užívateľom, zabezpečuje vydávanie a distribúciu odborného časopisu, neperiodických odborných i popularizačných publikácií i materiálov.

Detské centrum - zabezpečuje multidisciplinárnu starostlivosť o postihnuté deti a ich rodiny, vrátane dennej výchovnej a vzdelávacej starostlivosti. Služi ako experimentálna báza na overovanie nových postupov starostlivosti o deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Metodicko-výskumný kabinet výchovného a psychologického poradenstva a prevencie –metodické vedenie a odborná pomoc zamestnancom školských, poradenských, preventívnych a špeciálnych výchovných zariadení. Tvorba koncepcie a systému fungovania výchovného a psychologického poradenstva a prevencie v rezorte školstva. Organizácia metodických seminárov a systematických sociálno-psychologických výcvikov, periodické vydávanie informačného bulletinu, tvorba metodických materiálov a ich poskytovanie relevantným zamestnancom škôl a školských zariadení.

Technicko-hospodársky úsek - riadi, vykonáva a vedie agendu rozpočtu a financovania, účtovnú a mzdovú agendu, operatívno-technickú evidenciu majetku ústavu, zabezpečuje zásobovanie, obstarávanie majetku a evidenciu investícií a ostatného majetku ústavu, zabezpečuje dopravu pre ústav a spravuje park dopravných prostriedkov, vedie pokladničnú agendu, ako aj archív účtovných dokladov.

Stav pracovníkov

Rok	priemerný evidenčný počet zamestnancov	
	prepočítaný	vo fyzických osobách
2007	49	52
2008	49	56
2009	49	57

V priebehu roka 2009 neboli prijatí noví zamestnanci. Jedna zamestnankyňa nastúpila po ukončení rodičovskej dovolenky. Dvaja zamestnanci ukončili pracovný pomer.

V ústave pracuje 1 zamestnanec so zmenenou pracovnou schopnosťou nad 70 % a 15 zamestnancov so skráteným pracovným úväzkom.

V organizácii je 40 hod. pracovný týždeň - pracovná doba je od 7,30 - 16,00 hod.

Priemerná mesačná mzda

Rok	
2007	19 830 Sk
2008	21 651 Sk
2009	736 €

Veková štruktúra zamestnancov ústavu

do 20 r.	21-30 r.	31-40 r.	41-50 r.	51-60 r.	nad 61 r.
-	7	9	12	19	12

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov ústavu

ZŠ	SO	ÚS	VŠ
4	0	13	40

Kandidáti vied	- 12
PhDr.	- 9
Mgr.	- 13
Bc.	- 1
MUDr.	- 2
RNDr.	- 1
Ing.	- 1

Aktivity na podporu rozvoja ľudských zdrojov

V oblasti vzdelávania zamestnancov ústavu sa uskutočnili nasledujúce aktivity: Povinné vzdelávacie aktivity pre zamestnancov prijatých koncom roka 2008 - novoprijatí zamestnanci pokračovali v absolvovaní adaptačného procesu, v rámci ktorého sa postupne oboznámili s činnosťou všetkých útvarov a riešiteľských tímov.

Priebežné vzdelávanie

Priebežné vzdelávanie reagovalo na potreby praxe a zmeny v legislatíve alebo sa uskutočňovalo s cieľom prehĺbenia odbornosti zamestnancov.

V rámci priebežného vzdelávania sa zamestnanci zúčastňovali školení, odborných kurzov a v rámci ústavu seminárov pre odborných pracovníkov.

Prehľad školení v rámci priebežného vzdelávania:

Školenie	počet kurzov	spolu účastníkov
Vzdelávanie pracovníkov organizácií Verejnej správy na tému Štátna pokladňa – Euro	1	1
Školenie vodičov	1	10

7. CIELE A PREHĽAD ICH PLNENIA

Keďže ústav uzatvoril na rok 2008 kontrakt so zriaďovateľom, túto časť Výročnej správy nespracúvame (v zmysle manuálu pre vypracovanie výročných správ).

8. HODNOTENIE A ANALÝZA VÝVOJA V ROKU 2009

Charakter činnosti ústavu (vedecko-výskumné aktivity) a povaha jeho produktov (nie sú obchodovateľné) predurčuje, že aj napriek príspevkovej forme hospodárenia je získavanie finančných prostriedkov nad rámec štátneho príspevku limitované. Výdavky ústavu sú preto takmer totožné s tým, čo mu zriaďovateľský rezort v rámci svojej rozpočtovej kapitoly vyčlení. Ústav nedostáva ani doplnkové prostriedky z Vedeckej grantovej agentúry, ktoré sú určené len pre rozpočtové organizácie. Z Úradu vlády SR boli ústavu poskytnuté prostriedky na realizáciu medzinárodného prieskumu ESPAD a TAD zameraných na zisťovanie výskytu drogových a tabakových závislostí.

Niektoré úlohy ústav plnil v spolupráci s organizáciami tretieho sektoru, ktoré sa čiastočne podieľali na ich financovaní resp. zabezpečovali metodické a školiace služby zamestnancom školských zariadení pôsobiacim v oblasti prevencie a psychologického a výchovného poradenstva a nákup dlhodobého i spotrebného materiálu (občianske združenie Priatelia Detského centra, občianske združenie Prevencia). Bez tejto spolupráce by niektoré úlohy nebolo možné plniť, príslušné financie však neprechádzajú cez účtovníctvo VÚDPaP, občianske združenia ich investovali priamo.

V roku 2009 56 zamestnancov riešilo 9 výskumných, 7 nevýskumných a 5 operatívnych úloh. Dosiahnuté výsledky pozitívne hodnotili:

1. zriaďovateľský rezort na pravidelnom kvartálnom hodnotení plnenia kontrahovaných úloh za účasti jeho zástupcov,
2. odborná verejnosť, vrátane zahraničnej (vyžiadané prednášky a referáty),
3. laická verejnosť využívajúca aplikačný rozmer získaných poznatkov.

Uvedené okolnosti plnenia poslania ústavu z pohľadu členstva SR v EÚ navodzujú globálnu požiadavku prehodnotenia podpory činnosti vedecko-výskumných pracovísk so zreteľným zámerom zvýšenia ich materiálneho i morálneho ohodnotenia zo strany štátnych orgánov tak, aby rozvoj vedy a techniky korešpondoval so snahou o paritné postavenie SR v Európe. V nadväznosti na uvedené vyvstáva požiadavka zvýšiť podiel HDP určeného na vedu a výskum na úroveň ostatných členských krajín EÚ.

9. HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Identifikácia podmienok psychického vývinu detí a mládeže vedecko-výskumnou činnosťou a napomáhanie optimálnemu priebehu tohto vývinu je nosným poslaním, ktoré definuje hlavných užívateľov výstupov, produktov a služieb ústavu. Sú nimi nasledovné inštitúcie, organizácie i skupiny fyzických osôb:

1. **Orgány štátnej správy v školstve.** MŠ SR ako zriaďovateľský rezort hradí prevažnú väčšinu nákladov na činnosť ústavu. Zároveň je bezprostredným odberateľom 19,22% výstupov ústavu.
2. **Školy, školské zariadenia a ich zamestnanci.** Výstupy smerujúce priamo do pedagogickej, výchovnej, poradenskej a preventívnej praxi predstavujú 26,18%. Jedná sa o väčšinu výstupov z nevýskumných úloh. Náklady na ne sú hradené zo štátneho príspevku. V súčasnej situácii nedostatku prostriedkov v školstve nie je aktuálne, aby si konkrétna škola (alebo jej zriaďovateľ - krajský úrad alebo samospráva obcí) objednala za úhradu psychologický výskum, psychologické vyšetrenia detí pre výber do výberových tried, vzdelávanie pedagogických pracovníkov pre prácu so špecifickými skupinami žiakov, vypracovanie individuálnych vzdelávacích programov pre deti so špeciálnymi edukačnými potrebami a podobne.
3. **Vedecká komunita a odborná verejnosť.** Výstupy k tejto skupine odberateľov predstavujú najväčšiu časť – 37,14%, čo je vzhľadom na vedecko-výskumný charakter ústavu prirodzené. Zahŕňajú publikovanie monografií, odborných štúdií a publikácií, vydávanie odborného periodika i neperiodických odborných materiálov a účasť na odborných podujatiach. Hoci ide o veľmi podstatnú časť výstupov, vedecká komunita nie je „odberateľom“ v trhovom zmysle slova – sama musí byť dotovaná, nemôže teda byť zdrojom príjmov VÚDPaP.
4. **Deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a ich rodiny.** Okrem nepriameho profitu (prostredníctvom škôl a školských zariadení) poskytuje ústav tejto skupine odberateľov aj priame služby (najmä prostredníctvom Detského centra VÚDPaP a Psychologickej poradne pri VÚDPaP). Tieto služby predstavujú 17,45% všetkých produktov a sú poskytované zadarmo.
5. **Psychológovia zaoberajúci sa deťmi a mládežou.** Poznatky a informácie získavajú prostredníctvom výstupov z bodu 3. Ústav poskytuje možnosť odborných sŕaží a konzultácií. Vzhľadom na insolventnosť zamestnávateľov tejto skupiny odberateľov je činnosť vykonávaná bez úplaty.
6. **Vysoké školy a vysokoškolskí študenti.** Stáže, odborné praxe, výberové prednášky, vedenie ročníkových, postupových a diplomových prác nie sú súčasťou Plánu hlavných úloh VÚDPaP. Ich percentuálne vyčíslenie preto neuvádzame. Pre budúcich psychológov, špeciálnych a liečebných pedagógov i sociálnych pracovníkov sú mimoriadne dôležité. Vysoké školy nemajú prostriedky, aby si tieto služby vo VÚDPaP objednali a ústav ich preto poskytuje zadarmo z profesionálnej solidarity.
7. **Laická verejnosť.** Je nepriamym odberateľom nemateriálnych hodnôt vytvorených vo VÚDPaP, pokiaľ sú sprostredkované printovými i elektronickými médiami, v menšej miere samotnými zamestnancami ústavu formou osvetových besied a popularizačných prednášok. Tieto výstupy nie sú plánované, ich percentuálne zastúpenie neuvádzame.